Ka Makaainana.

BUKE VI---Ano Hou | Honolulu, Oahu, Okatoba 5, 1896. | HELU 14

Ke Aloha Aina.

He lei he aloha keia la,
No kuu one hanau,
Kona mau kualono uliuli,
Na lau nahele kupaoa.

Hui—Puili mai a paa iloko,
Ke aloha i ka aina,
Haliu i ka Mea Mana,
A e ola no ka lahui.

He aloha la he aloha,
No kuu lahui oiwi,
I hookahi puuwai,
Kupaa me ka lokahi.

He aloha la he aloha,
Ka makani o ka aina,
I ka pa kolonahe mai,
A ka makani la he Moae.

E alu ka pule i ka Haku,
Me ka naau haahaa,
E noi me ka walohia,
E maliu mai no la.

NA KE ALIIAIMOKU.

Make ia Lunakanawai.

Ma ka mokumahu Keauhou mai o kakahiaka Poaono nei i loaa mai ai ka lono no ka make emoole ana o Lunakanawai Kaapuni S. L. Aukina i ka hora 10 a. m. o ka Poalima nei ma Waimea, Hawaii. Ua hooi loa ia mai kela lono ma o na palapala i kekahi poe mamuli. E hele ana no oia no ka hooko ana i kana hana, no ka hoolohe ana i kekahi mau hihia hooponopono waiwai ma. Kohala a me ka malama ana no hoi kahi i ke kau kiure. Ua piha iala na makahiki he 73 a make aku la. O kekahi keikamahine ana ka mea o kona ohana i ukali aku iala a i ike iho i na i kona wa hope loa.

Hookohuia i Lunakanawai.

Mamuli hoi o ka make ana o Lunakanawai Kaapuni Aukina, ua ououa ae kona kuiana oihana i kakahiaka Poaono nei e ke Aupuni ma o ka Loio Kuhina la ia Akoni Rosa. Ua ho leia aku no, aka, ua koi hoomanoia mai me ke noi mai e noonoo oia a e pono hoi e ae aku e kokua ae i nei popilikia o ke Aupuni.

I ka auwina la iho, ua ae aku oia no ka manawa malalo o kekahi kumu, a o kekahi o na kumu, e hele no oia e malama i ka hana no ke kau o ka Poakolu iho a hoi mai, waiho aku. Ma ka Malulani oia e holo aku ai i ka auwina la apopo no ka malama ana i ke kau o Okatoba ma Kohala, i hoi mai o Peresidena Kole ma ke Kinau, pela ka manaoia, a kakauinoa iho i kona hookohu Nolaila, o Lunakanawai Rosa kaolelo ana i nei wa.

HIKI MAI A HALA AKU

Ke Kino Wailua o ka Hon. Joseph Kahoolulu Nawahi.

Aole ka mokumahu Austeralia i ku mai i ka Poakahi i hala, e like me ka mea i hoolahaia ai i upuia hoi, aka, i kakahiaka nui Poalua ae oia i hiki mai ai me ka ukana kino wailua a ka lehulehu i aloha ai, a mamuli no hoi o ia i pawa si kekahi mau hoolala ana i ho kela aku ma ka helu i hala. I hooia hoi no

Ke Alohaia a me ke Ohohiaia,

i ke kanl ana o ke ooe uwila i ke aumoe La Pule iho no ka mokumahu Kulanakauhale o Pekina, ua luhiehu ae o kai o na uwapo me ka lehulehu mamuli o ka manao kuhihewaia no ka Austeralia ia hoailona o ke aumoe. Pela no hoi i ke kakahiaka o ka Auseteralia i komo mai ai, ua moe kaoo no kai o na uwapo mai na kane a na wahine, a mai ke nui a ka liilii, a ua kakahiaka nui wale no hoi ko ka lehulehu, mawaho ae o na poe paahana, eeu ma ua alauui. He kohu la kulaia ka hoi.

Loaa he Kuia ma ka Uwapo.

Ma ka waapa i holo aku ai ka lunahoomalu o ke Komite Hookipa a loaa ka moku iwaho o ka halekukui, a ua pii a hui pu me ka wahine kanemake a hoike aku hoi i na mea i manaoia e ko ka lehulehu aoao e hana aku no ka hoohiwahiwa ana i ke kino wailua koou puanuanu o kana kane a kokoolua aloha, ana hoi i hoihoi uhane ole mai la. Ua iho aku o E. A Wiliama me kona kaa kupapau pani me eha lio eleele, a i kaiaku o ka uwapo Osisunika i halawai ai me ke kuia, mamuli o ka hoounaia ana mai o ke kino kupapau ma ka inoa o H. H. Wiliama, kona pokii. Ua ulu ae he wahi ano e, eia nae, aohe mea hiki ke hana aku, na hoounaia mai ma ko ka inoa hope inca. Eia nae, ua makaukau no ka inoa mua e lawe aku, oiai, oia ka i hiki aku i ka uwapo me ka makaukau malalo o na hoopoopopeuo a ke Komite Hooponopono Hana, aka, ua paakiki mai no hoi kahi malalo o ke kuleana oi i loaa iaia mai Kapalakiko mai, no laila, ua hoi no ko E. A. Wiliama kaa ma ka nele.

Ua Hoea io mai no ke Kino Wailua

koo-n o ka Mea Hanohano Joseph Kahoolubi Nawahi. Hora 8 ae i laweia ae ai ke kino kupapau ma ko H. H Wiliama kua kupapau a kona hale hana, mahope iho o ka pau ana o ka hana pili i ka Hale Dute, a ilalila i weheia ai mai ko Kaleponi pahu a hookomoia iloko o kekahi holowaa i uhi eleele ia me ke pani sniani maluna iho o ka helebelena. O na keiki ka i ukali aku mahope ma ka moku a me kahi poe ae no hoi kahi o ka lehulehu. Awakea ae, hora 11:30 paha, ua hoiboila aku ka holowaa ma kona kaa me eha lio ulaula no uka o Mauna Kamala. E mau ana no ko ka lehulehu haiamu ma na alanui, o ka oi loa aku no, ma ke ala i manaoia ai, oia no ke Alanui Moi. Ua komo pualu aku no ka lehulehu mahope, mai na kane, na wahine a me na keiki, aohe ka nana ae. (O ia kekahi o na hoolala mua ana i hoomaopopo ole ia). Ina paha i kai palua ia, ina la he kaoo loihi ckoa no ia; aka, ua muimuia aku ka lehulehu me ke ohohia me he muimuia ana la na kekahi kaoo i'a ma ka makaha loko. Mahope pono aku o ke kaa kupapau kekahi mau pilikana o ka mea i make.

Hoea Iuka o Mauna Kamala.

e piha mai ana no hoi o laila i ka lehulehu malalo a maluna o na kea, o ka piha ka ia o waho o ka pa a ma ke alanui Aupuni a hiki ole i na poe hope aku ma na kaa ke hou aku no mua. Aka, komo iloko o ka pa, mahope aku no ka lehulehu; a i wahi pa nuku mai no, pau ole iloko, a no ka nui maoli ho, ua pau i ka alapohoia. I lawa no a hapaiia ka holowaa a komo iloko o ke keena hoomaha, o ka wa no ia o ka lehulehu i komo aluka aku si a piha o loko a me ka lanai iho me ka hookeke, no ke ake paha e ike iho i ka helebelena. Ua pau mai he leo, e kauoha ana i ka lehulehu e hele aku iwaho a pau pono na hoomakaukau ana, alaila, kuu akea ia no ka hele mai o kela a me kela e ike, a ua hoolohcia.

Ike ko Alii a me ka Lehulehu.

Mahope koke iho hoi o ke ku ana mai o ka Austeralia, ua lele mai ka wahine kanemake a kau ma kekahi kaapio i hookaawale ia nona, ua poha aku no hoi na leo aloha a me ka ua makena mai waena aku o ka lehulehu. Ua hoi pololei aku oia no Mauna Kamala, a iuka o laila ke kahi poe lehulehu i pii aku ai e hawi i ke aloha, na hoomaikai a me na kumakena ana iaia. O ke Alii Lunakanawai kekahi malalo o hiki aku ai ka holowaa me ke kino wailua koou puanuanu o kona kanaka. Mahope iho hoi o na pau ana o na hoomakaukau ana ia luko o ka hale, e hoonohonoho ana hoi i na pono a me na lei me na pua i laweia aku e na hoa'loha, ua weheia ae ke pani e uhi ana i ke aniani, a o Kalani ka i nana mua iho i na helebelena wailua o kona kanaka, a ua na waimaka no e hiolo. Ma ia hope iho, ua kuu akea ia i ka lehulehu, ma kahi puka e komo ai a puka no hoi ma ke kahi, a na hookahi hora a oi o ka hana ana pela, akahi no a ano akaaka mai ko ka lehulehu komo ana

Peahi Kahili.—Na Lama o ka Po.

A mai ia wa mai no hoi i ku ae ai na wati ku kahili a no ia po a hiki wale no i ka wa hoolewa, a ua mau no hoi ko ka lehulehu komo e ike a ka hoi. 3 paha o ka wanaao, paniia a weke hou ia no i ke ao ana ae, a mamua iki iho o ka hapaiia ana no ke kaa hoolewa, ua paniia. Ua laukanaka o Mauna Kamala ia la a po a ao a hoolewaia i ka lehulehu. I ka po, ua hoomalamalamaia ke alahele o ka pa me na kukui ala-mabu, a ua lako no hoi me na noho a E. A. Wiliama, malalo no o na lawelawe ana a kela Komite Hooponopono Hana. E hoike ae paha hoi makou ma nei wahi, mahope iho o ka hiki ana o ke kino iuka, na haawiia ae ka hooponopono ana o ko kino a me ka hoolewa e kela komite ae la ia E A. Wiliama, ka mea i hilinaiia.

I ka hora 9 paha a mahope iho o ia po, oiai no ka lehulehu e haiamu ana e komo ana no e ike a e makena, na

Poha ae na Leo Mele Mua

o ia po mai na kileo mai o na haumana i puka o ke Kula Kamehameha. No kahi manawa ko lakou hoomau ana a mahope o ka hora 10, hookuu nui no hoi. Mahope aku, he poe opio hookani pila mandoline me na gita, a mahope i awiauiu pu aku ai kekahi poe kileo wahine i na himeni a me na mele like ole. He mau hana hoolaulea keia i na poe iloko o ke luuluu, na paa kahili a me ka lehuleho no hei e haiamu aku ana, i loaa ai no hoi he mea holo waa i ka manawa. Ua hoomauia keia ano a hala i na hora lalii loa o ka wanaao. Ao ae o ka Poakolu, hookahi mea nui i ikeia, o ia no na liuliu ana no ka hoolewa. Hora 12:30 P M. i malamaia ai ke

Anaina Haipule Hoolewa

maloko o ke keena ona i waiho ai malalo o na lawelawe haipule ana a ka Rev. E. S. Timoteo, ia kahunapule kupaa mahope o ka lakui a me na aina i waeia nana e lawelawe na hana hope loa masnei maluna iho o ke kino wailua o ia hoa kupaa ona i hala aku. Ma ka manawa i hoikeia, na akoakoa ae ka wahine kanemake, na keiki, ka ohana, na makam ka a me na hoa'loha a poe hoa hana pu no ke kahua aloha aina. Mahope iho o na leo pule a me na himeni ana a kekahi poe kileo i waeia na haswi mai ka Rev E. S. Timoteo i kana

Haiolelo Aloha a Hooni Puuwai,

a aohe maka i nele ole ka hiolo o na kuli wai. Ua auoano a oehia na mea a pau i lawelaweia. Eia iho na haiolelo la ana:

Ke nana aku nei kakou maluna o keia holowaa a ke kino lepo o ke kanaka a ka lahui i kau aku ai na maka, oia ke kia, ka pou-hana, ke kuhikuhi puuone a o ke alaka hookahi nana

[E nana ma ka aoao elima.]

MOOKUAUHAU ALII.

Na Iwikuamoo o Hawaii Nei Mai Kahiko Mai.

[Mai ka Helu 13.]

KO STELLA KEOMAILANI COCKETT.

1. Kaulaheaokamoku k noho ia Nawahineokamoku w, loaa o Kalaunikauowakea w.

2. Kalanikauowakea w noho ia Kaoao k, loaa o Kuaena w.

3. Kuaena w noho ia Hilinaka k, loaa o Kuapuualokalani w.

4. Kuapuualokalani w noho ia Kalauawa k, loaa o Kukaeleiki w.

5. Kukaeleiki w noho ia Kamaunu k, loaa o Namakeha k me Naea k.

6. Namakeha k noho ia Halauwai w, loaa o Hinau k.

7. Hinau k noho ia Makaaiau w, loaa o Stella Keomailani w.

8. Stella Keomailani w mare ia James D. Cockett, aohe pua.

9. Namakeha k mare ia Kapiolani w, aohe pua.

10. Naea k mare ia Fanny Kekelaokalani Young, loaa o Emma Kaleleonalani.

11. Emma Kaleleonalani mare ia Alekanedero Liholiho (Kamehameha IV.), loaa o Albert Edward Kauikeaouli, i kapaia Ka Haku o Hawaii

MA KO KAMAUNU K AOAO MAI

12 Umiulaakaahumanu w noho ia Kukeleiaiku k, loaa o Kahaunuakea k.

13. Kahaunuakea k noho ia Kanoena w, loaa o Ha'u k.

14. Ha'u k noho ia Kekuole w, loaa o Kamaunu k.

15. Kamaunu k noho ia Kukaeleiki w, loaa o Namakeha k me Naea k.

16. Namakeha k noho ia Halauwai w, loaa o Hinau k.

17. Hinau k noho ia Makaaiau w, loaa o Misasa Stella Keomailani Cockett.

18. Naea k mare ia Fanny Kekelaokalani Young, loaa o Emma Kaleleonalani.

19. Emma Kaleleonalani mare i ka Moi Kamehameha IV., loaa Ka Haku o Hawaii.

KO SOLOMONA LEHUANUI MA.

1. Umi-a Liloa k noho ia Piikea w, loaa o Kumulae k.

2. Kumulae k noho ia Kuanuunuuipuawalau w, loaa o Makua k.

3. Makua k noho ia Kapahelemai w, loaa o I(kanaka)k

4 I(kanaka)k noho ia Kuwalu w, loaa o Ahu-a-I k

5 Ahu-a-I k noho ia Kuouiokalani, loaa o Kapaihi-a-Ahu k me Kapaihi a Ahu w.

6 Kapaihi a Ahu k noho ia Uminiakaahumanu w, loaa o Heulu k

7 Heulu k noho ia Kahihiokalani w, loaa o Kalaniwahineuli w.

8. Kalaniwahineuli w noho ia Kalaniopuu k, loaa o Kalaipaihala k I.

9. Kahihiokalani w noho ia Kahapuu k, loaa o Kaohie k.

10 Kaohie k noho ia Kahiwahiwalani w, loaa o I(kanaka) w.

11 I(kanaka) w noho ia Mahoe k, loaa o Kahahana w, Kailahakoli w, Peleiholani k me Kealoha w.

12 Kahahana w noho ia Aalamanu k, loaa o Kekulu w me Mokuau k.

13. Kahahana w, noho hou ia Kalaniulumoku k, loaa o Peleioholani k II.

14 Kekulu w noho ia Kepanila, loaa o Kaenaokalani w.

15 Kaenaokalani w, noho ia Napaa k, aohe pua.

16. Peleioholani k II. noho ia Kalua w, loaa o S Leihuanui k me I(kanaka) k.

17. Peleioholani k II. hou no, mare ia Kepaa w, a make ia wahine me kana keiki iloko o ka opu.

18 Peleioholani k II. hou no, mare ia Pakele w, loaa o Kekulu w.

19 Kekulu w, noho ia Kaiakoili k, loaa o David Kalani.

KO KAHIWAHIWALANI AOAO.

20. Kuahuia k noho ia Keopumailani w, loaa o Luluka k.

21. Luluka k noho ia Kalaniouui w, loaa o Mokulani k.

22 Mokulani k noho ia Kamehaiku w, loaa o Kahiwahiwalani.

23. Kahiwahiwalani noho ia Kaohie, loaa o I(kanaka) w.

24. I(kanaka) w noho ia Mahoe k, loaa o Kahahana w, Kailahakoli w, Peleioholani k me Kealoha w.

25. Kahahana w noho ia Aalamanu k, loaa o Kekulu w me Mokuau k.

26. Kahahana w, noho hou ia Kalaniulumoku k, loaa o Peleioholani k II.

27. Kekulu w noho ia Kepanila k, loaa o Kaenaokalani w.

28 Kaenaokalani w, noho ia Napaa k, aohe pua.

28. Peleioholani k II noho ia Kalua w, loaa o S. Leihuanui k a me I(kanaka) k

29 Peleioholani k II. hou no, mare ia Kepaa w, a make ia wahine me kana keiki iloko o ka opu

30 Peleioholani k II. hou no, mare ia Pakele w, loaa o Kekulu w

31 Kekulu w, mare ia Kaiakoili k, loaa o David Kalani.

Aole i pau.

Ua hookohuia aku ia huuena a C. afana, oia o A. Keonikona, i noho luahooponopono ai no keia hui mau nupepa namu lehulehu mamua, i Luna Kiai Awa no Hilo, Hawaii. Ola no i ka puuluu la, i ka Hope Luna i Dute

Komisina Farani Hou.

Ma kekahi helu mamua aku nei i hoike aku ai makou no ka pae aina mai o M Louis Veisson (Monesiua Lui Voisona, ke Komisina a Kanikela hou no Farani ma Hawaii nei, a pela no hoi me kona hele ana aku e ike i ke Aupuni e ku nei. Eia iho malalo kahi *moolelo pokole nona:*

Ua hanauia oia ma Farani i ka makahiki 1847. O kona makuakane, he aliikoa ia no loko o ka pualikoa pu-kaa o Farani. I ka 17 o kona mau makahiki, komo oia i ke kula koa ma Sana Cyr, elua makahiki mahope mai, ua puka mai oia mai loko mai o ia kula ma ke kulana aliikoa. Ma ke kaua ana mawaena o Farani a me Perusia, ua lilo oia i mea kaulana loa mawaena o kona pualikoa, oia ka R-gimana Elua o na koa Papale Hulu Kila o ka Puali Imeperiata o Farani Ma ke kahua o Garavelote, ua hoehaia oia me ke kukonukonu loa, a ua pau pio oia, ma ke ano he pio no ke kahua kana, ma ka halepaahao Geremania, ma Muenster, Westphalia Ma ka makahiki 1871, ua hoounaia aku oia i Algeria, Afrika, me kekahi pualikoa "hulumanu" (zouaves) a hoopio i kekahi haunaele kuloko i ulu ae maloko o ia aina. Ma ka makahiki 1874, haalele oia i ka oihana koa o Farani, a nolaila, ua hoounaia oia e ke Aupuni o Farani i Maundale, ke kulanakauhale poo o Burema, a malaila oia i noho ai he eha makahiki. Ma ka makahiki 1880, kohoia oia i Kanikela no Katuma, ke kulanakauhale poo o Aigupita-Soudana. Ma ka makahiki 1882, huli hou oia no Farani, a loaa iaia he mi dala hoolaaho hano mai ka Hui Kalepa Hoikehonua aku. Iuzo o Augusta, 1883, hilo hou no oia i Kanikela ma Ranaguna, ke awa kumoku kaulana loa o Burema. Ma ka makahiki 1885, kohoia oia i Kanikela ma Piladelepia, a mai ia wahi oia i nee mai ai no Hawaii nei. He kanaka kakau buke nauao keia, a o ka oi loa aku hoi o kana buke kaulana, o ia ka buke e pili ana i ka Hoomaamoia ana o ka Haneri Makahiki o ke Kumukanawai o Amerika ma Piladelepia.

Eia kona wahi e noho nei iwaho o Kalaokahua, ma alanui Lunalilo, ma kahi no o kona mua ae i hoi hou iho la ma ke kulana kakauolelo i noho iho nei, a o laua pu no ia e noho like nei. Aia no hoi mala la kona keena oihana.

He haole Amerika, aoo o 76 makahiki, nona ka inoa o Dan Markle, ka i loaa aku ua mele iloko o kona ruumi i noho ai ma Kapaamoo aenei i kakahiaka Pokahi Septemaba 31. Ua kau loihi ka make hana nona ma Ma ka ilina o Manaiakalo i kanu ia ai Aohe oua ohana manaoi o na ka Hui Kokua Manawalea Amerika oia i kokua no kahi wa i hala se.

Robert Napunako Boyd

(ITALIA)

He Ana-aina a he kokua no hoi ma ka hooponopono ana i na waiwai pau, huli ana paha i na Buke o ke Aupuni, a pela aku.

☞ Keena Hana: Mauka iho o ka Hale Leta, maluna ae o ka halealna Pake, Alanui Beretania. apl 13-mp

C. B. DWIGHT

[KALE KUAIKA.

Mea Hana Pohaku Kackae Alanui, ma He Kupapau a me na Kia Hoomanao Mabala.

☞ E loaa no oia ma kona wahi noho ma Kojulu, Honolulu nei. Telepona Helu 833. 17-1mk

HALEKUAI LAHUI KALAKIKI,

Helu 405, Alanui Moi, ma Waikiki aku o Alanui Nuuanu, ma ka aoao mauka, ke keena mua o ka "Hawaii Holomua."

Ma ia halekuai o na oiwi e loaa ai na aaoi a me na paihi o na ano hou loa, e laa

Na Kalakoa, Na Keokeo,
Na Makalena, Na Kinamu,
Na Huluhulu, N. Libiliki,

Na Kamaa o na Kane, Wahine me Keiki, a pela aku.

Oluolu no ke kuai ana. Aohe hewa ke kipa mai e ikemaka, a aohe no hoi he kuaa kumuia no ka hoikeike ana i na mea kuai.

M. PALAU, Luna Nui.

NO KE KUAI.

He Hale o Elima Keena, hookahi makahiki o ka paa ana, a me Elua Apana Aina ma Kalia, Waikiki, ma ka mahele aina o Bruce Waring & Co., e hooliloia aku no i ka mea e makemake mai ana. Aia keia wahi ke pili kokoke la i kahi noho o E. S. Boyd.

KUMUKUAI:—$1,000; $500 ma ke kuike, a ma ka Moraki ke koena no ekolu makahiki ma ka 8 pa-keneta nkupanee.

☞ No na mea i koe, e ninau ia

BRUCE WARING & CO.,
a i ole, ia F. J. TESTA. ma ke keena o keia nupepa. sept 7-mp

Iloko o ka Aha Kaapuni Apana Hookolokolo Ekahi o ko Hawaii Paeaina-Ma ka Hooponopono Waiwai.

MA KA HANA O KA WAIWAI O KALAHIKU (k) o Ewa, Oahu, i make kauoha ole.

No ka mea, ua waiholoa mai e Akaneki Kekua iwi ka moopuna, he palapala noi no ka hookolulu Lunahooponopono Waiwai no ka waiwai i oleloia, a e hoopukaia aku ia palapala ia Solomon K. Oili, nolaila, ma keia, ke hoolahaia aku nei i ka poe a pau i kuleana ma ua waiwai la, o ka POAKAHI, OKATOBA 26, M. H. 1896, ma Aliiolani Hale, Honolulu, hora 10 o ke kakahiaka, o ia kahi a ne ka i anawa e hele mai ai iakou,a e hoike mai i na kumu ina he kumu ka lakou e ae ole ia ai ke noi.

J. A. THOMPSON;
Kakaolelo.
Honolulu, Septemaba 22, 1896.
sep 28—3mw.

C. E. Williams me Keiki

Ed. A. Williams, Luna Nui.

Helu 611, Alanui Moi, ma Ewa iho o ka Pa o Aigupita.

He mau mea kuai iloko hale o na ano a pau loa.

He mau mea Hana Pahu Kupapau a Hooonopono Hoolewa.

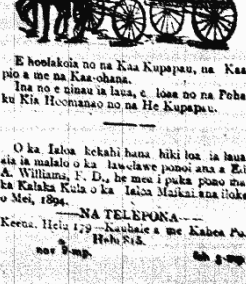

E hoolakoia no na Kaa Kupapau, na Kaapio a me na Kaa-ohana.

Ina no e ninau ia laua, e loaa no na Pohaku Kia Hoomanao no na He Kupapau.

O ka Iaiea kekahi hana hiki loa ia laua ia ia malalo o ka lawelawe ponoi ana a Ed A. Williams, F. D., he mea i puka pono ma ka Kalaka Kula o ka Iaiea Maikai ma iloko o Mei, 1894.

—NA TELEPONA—

Keena, Helu 179—Kauhale a me Kahea Pa, Helu 815.
nov 3-mp. feb 4-mp